

Vestit negre amb aplicacions de pedreria i brodat

Museu actual:

Museu Municipal de Vilassar

Cronologia:

1900-1909

Gènere:

Dona

Procedència:

Catalunya

Vestit sencer de tafetà de color negre. La base del vestit està confeccionada amb seda negra i, per tal de donar més fastuositat a la peça, s'ha recobert pràcticament tot el vestit amb un segon vestit, de patronatge semblant, de gasa de seda negra, que no arriba fins als peus. L'escot del vestit és rodó i tancat, amb peu de ras negre pel que fa al vestit i amb solapa triangular (davant i darrere) pel que fa al tul. L'obertura es troba a l'esquena i comprèn les diverses capes: trobem una obertura pel que fa a la base i una altra pel tul que, tot i que coincideixen en la ubicació i en ser parcials i no totals (no van de cap a cap de la peça), no coincideixen en la llargada ni en les tanques utilitzades. Les mànigues, de mitja llargada, són amples i tancades. L'espatlla és caiguda i sense bufar, tret molt característic de la moda del moment. La faldilla de la base és llarga fins als peus. Actualment, però, manquen les peces que conformen la part posterior. El vestit està format per múltiples peces. Un folre de color rosa pàl·lid al cos del vestit aïlla el teixit de la pell i es corda per l'esquena amb 13 gafets. Finalment, i recobrint el vestit negre, veiem un tul de seda negra, més folgat que el vestit, de manera que dóna sensació de vaporositat i sobre el qual s'apliquen els motius ornamentals. Les tanques són invisibles, i n'hi ha un total de 40 entre els gafets del folre i els clecs que tanquen el vestit negre, el tul i que aguanten l'ornament. No hi ha elements estructurals. La faldilla i el cos són cosits per la cintura. La faldilla puja una mica sobre el ventre i respecte als laterals, i el cos s'arruga en aquest punt, donant així la forma bufada al pit característica de principis del segle XX. El cos està arrugat per

davant a la part central, formada per 4 peces: dues de centrals (davant i darrere) i dues de laterals. Aquesta estructura era força habitual en els vestits de l'època. La faldilla està formada per la unió de peces de forma semi-trapezoïdal, per tal de donar vol. Aquestes s'eixamplen d'11 cm a 24, amb una llargada al voltant dels 85 cm. La faldilla no té folre, ja que es duia amb altres peces de roba interior com els enagos, que ja l'aïllaven de la pell. La decoració del vestit està tota aplicada sobre el tul i és molt rica amb passamaneria aplicada de dibuix modernista. L'ornamentació comprèn galons de seda negra trenats entre ells, formant una sèrie de figures geomètriques, flors i plomes de paó, així com de pedreria falsa negra, que és la que crea els jocs de llum. Per la part de darrere la decoració se sosté mitjançant tanques invisibles, que permeten treure el vestit sense tantes complicacions i, a les vores dels faldons, hi ha galó aplicat formant una sanefa i pedreria cosida (en aquest punt el fil ha fet malbé el tul, tot descolorint-lo). L'ornamentació crea un joc de llums i de moviment que és característic del modernisme. Els lluentons creen efectes lumínics de moviment, mentre que els serrells que es disposen als costats del vestit fan que aquest moviment sigui real.

Creador:

Desconegut

Firma:

Desconegut

Malauradament, la majoria de peces conservades són de producció anònima. No hi ha cap element distintiu que permeti relacionar-les amb seguretat amb un creador determinat. Cal destacar que probablement en la majoria de casos es tractava de confecció domèstica; d'altres, de confecció més complexa, estaven confeccionades per un sastre o per una cosidora sense cap tipus de reconeixement d'autoria.

Cal tenir en compte que fins a les acaballes del segle XIX, a les llars pobres o humils, homes i dones vestien peces fetes majoritàriament a casa. D'aquesta producció estrictament casolana es passà, amb el temps, a una concentració de la feina en mans d'uns artesans que s'hi dedicaven de manera exclusiva. Així, la producció passà de satisfer les necessitats familiars a satisfer una demanda externa, implicant l'aparició d'un artesà especialitzat que, en el cas de la confecció, derivà en la figura del sastre.

Contràriament al que podria semblar, la modisteria no havia estat sempre una tasca reservada a les dones. De fet no fou fins al 1675 que a França es va permetre que les dones exercissin en aquest àmbit, en considerar que no estava ben vist que a les dones les vestís el sexe oposat. A partir d'aquell any les cosidores franceses van poder confeccionar vestits per a dones, amb excepció de les cotilles, i la roba d'infants fins a vuit anys. A França, la confecció de cossos per a dones i nens va continuar essent un privilegi de la corporació de sastres fins al 1871.

És força evident que existia una diferència entre la feina de la cosidora o costurera i la del sastre, que probablement raïa, ja no tant en la qualitat de la feina, sinó en el valor que se li donava a aquest darrer. Tot i així, tampoc els sastres etiquetaven les seves peces. No serà fins al 1858, que el gran creador de moda Charles Frederick Worth començarà a etiquetar les seves peces amb el seu nom, a mode de marca. De fet aquesta pràctica ja es donava en altres àmbits, com la barreteria femenina (anomenada sovint “modes” a l'època). Aquest fet implicà una petita revolució en el món de la indústria de la moda, ja que per primera vegada es reconeixia el nom del creador com un valor afegit a la peça. En el cas català, les primeres etiquetes van aparèixer a finals dels anys 70 del segle XIX.

Any:

1912 ca.

Ús:

Exterior

Tipologia d'ús:

Indumentària d'inspiració internacional

Tipus de peça:

Indumentària civil femenina

Tacte:

Aspre

Color:

Negres

Ornamentació:

Tul

Lluentons

Passamaneria

motius geomètrics

Motius florals

Pedreria

Material:

Seda

Enllaços externs:

<http://collections.vam.ac.uk/item/O73900/dress-lucile/>

Hemeroteca:

<http://hemerotecadigital.bne.es/issue.vm?id=0001949842&search=&lang=ca>

Bibliografia:

AMBROSE, GAVIN; Harris, Paul. Diccionario visual de la moda. Barcelona: Gustavo

Gili, 2008.

BANDRÉS OTO, MARIBEL. El vestido y la moda. Barcelona: Larousse, 1998.

BAUDOT, FRANÇOIS. La moda en el siglo XX. GUSTAVO GILI, 2008

BAXTER-WRIGHT, EMMA [ET. AL.] Moda vintage: la evolución de la moda y el vestido en los últimos cien años. Barcelona: Parramón, 2008

BUXBAUM, GERDA (ed.) Iconos de la moda: el siglo XX. Barcelona: Electa, 2007.

CODINA, MÓNICA. “Crear moda, hacer cultura”. A: Ars Brevis: anuario de la Cátedra Ramón Llull Blanquerna, n. 10 (2004), p. 43-62. [1]

CODINA, MÓNICA; MONTSERRAT HERRERO (eds.) Mirando la moda: once reflexiones. Madrid: Ediciones Internacionales Universitarias, 2004.

DELPierre, MADELEINE. Le costume: la haute couture de 1940 à nos jours. Paris: Flammarion , cop. 1991

Elio Berhanyer: 50 años de moda: exposició, Museo del Traje, CIPE. Madrid: Ministerio de Cultura, Subdirección General de Publicaciones, Información y Documentación, 2008.

FIGUERAS SERRA, JOSEFINA. Moda española: una historia de sueños y realidades. Madrid: Ediciones Internacionales Universitarias, 2003.

FUKAI, AKIKO (ed.) Moda: una historia desde el siglo XVIII al siglo XX : la colección del Instituto de la Indumentaria de Kioto Taschen , 2006

GOLBIN, PAMELA. Madeleine Vionnet: puriste de la mode. Paris: Arts décoratifs , 2009

HERRERO, MONSERRAT. “Fascinación a la carta: moda y posmodernidad”. A: Nueva revista de política, cultura y arte. N. 72 (nov.-dic. 2000), p. 79-87.

Inspiraciones: Mariano Fortuny y Madrazo: exposició, Museo del Traje – CIPE.

Direcció, Eloy Martínez de la Pera Celada; textos, Eloy Martínez de la Pera Celada [et al.]. Madrid: Ministerio de Cultura, Subdirección General de Publicaciones, Información y Documentación, 2010.

La mirada de Vogue: exposición. Editor, Javier Pascual del Olmo; directora, Yolanda Sacristán; subdirector, Javier Fernández de Angulo; comissari, Rafael Levenfeld; coordinació, María Fitz James Stuart. Madrid: Museo del Traje, Centro de Investigación y Patrimonio Etnológico: Ediciones Condé Nast, 2004.

Manus x machina: fashion in an age of technology. New York: Metropolitan Museum of Art, 2016

MARTÍNEZ BARREIRO, ANA MARÍA. “La difusión de la moda en la era de la globalización”. A: Papers: revista de sociología, n. 81 (2006), p. 187-204. [2]

MARTÍNEZ BARREIRO, ANA MARÍA. “La moda en las sociedades avanzadas”. A: Papers: revista de sociología, n. 54 (1998), p. 129-137. [3]

MORALES, MARÍA LUZ. La moda: el traje y las costumbres en la primera mitad del siglo XX. Barcelona: Salvat, 1947.

Mutations: mode, 1960-2000. Exposició. Musée de la mode et du costume (París, França). Paris: Paris-musées, 2000.

NICOLÁS MARTÍNEZ, MARÍA DEL MAR. “Mariano Fortuny y Madrazo: vestidos y tejidos de la colección del Museo del Traje”. A: Indumenta: revista del Museo del Traje, n. 0 (2007), p. 113-122. [4]

PARICIO ESTEBAN, PILAR. “El encuadre de la moda en los diarios españoles de información general de ámbito nacional (1900-1994)”. A: Revista Latina de comunicación social, n. 28 (2000), p. 1-4.

[5]

Paris-couture-années trente. Exposició. Paris-Musées : Société de l'histoire du costume , cop. 1987

REMAURY, BRUNO (ed.) Dictionnaire de la mode au XXe siècle Paris : Regard , cop. 1996

RIVIÈRE, MARGARITA. Diccionario de la moda: los estilos del siglo XX. Barcelona: Grijalbo, 1999.

SAILLARD, OLIVER; DUCHÊNE, VIRGINE, MANESCAU, JACQUELINE. L'homme objet : la mode masculine de 1945 à nos jours. Marseille: Musées de Marseille , 1996

SCOPA-ZUCCHI, OSCAR (ed.). Vogue España 100 años de moda. Madrid; Barcelona; París: Condé Nast, 2000..

SICARD, MARIE-CLAUDE. Lujo, mentiras y marketing: ¿cómo funcionan las marcas de lujo? Barcelona: Gustavo Gili, 2007.

SMITH, PAUL JULIÁN. Contemporary Spanish culture: tv, fashion, art and film. Cambridge: Polity press, 2003.

URREA, INMACULADA. Coco Chanel: la revolución de un estilo. Barcelona: Ediciones Internacionales Universitarias, 1997

URREA, INMACULADA. Desvistiendo el siglo XX. Madrid: Ediciones internacionales universitarias, 1999

VÁSQUEZ ROCCA, ADOLFO. “La moda en la postmodernidad: deconstrucción del fenómeno fashion”. A: Nómadas: revista crítica de ciencias sociales y jurídicas, n. 11 (2005).

VILAR, MARÍA JOSÉ. Estética y tiranía de la moda. Barcelona: Planeta; Madrid: Editora Nacional, 1975.

VV.AA. Moda: una historia del siglo XX. TASCHEN BENEDIKT, 2012

WAUGH, NORAH. The cut of women's clothes 1600 – 1930 London: Faber and Faber, 1968.